

50 skupnih let Suštarjevih

Ana in Maks sta srečna

Maksu Suštarju bi človek težko prisodil 76 let. Izdajajo ga morda le snežnobeli lasje. Ane, žene, s katero je srečno poročen 50 let, pa nisem videl. Bila je na obisku pri sinu. Vendar se je Maks Suštar zasmel:

»Res, jaz sem dobro videti, žena pa še bolje. Je tudi mlajša, veste, šele 68 jih ima.«

Maks je Ano spoznal nekega popoldneva pred 52 leti. Vračal se je z družbo s Toškega čela. Obiskali so še nekega prijatelja in tam je prvič videl Ano:

»Bila je tiha in plašna, takoj mi je bila všeč.« Dve leti kasneje 24. maja 1931 sta se vzela. V zakonu sta imela tri otroke, dva sinova in hčer. Danes so seveda že vsi pri kruhu, Maks že 20 let v pokoju. Živita z eno pokojnino, Ana ni delala nikoli.

Danes imata Maks in Ana skromno nživico. Tam oba delata, pravzaprav bolj migata:

»Veste brez miganja ne gre. Star človek se ne sme zalezati. Malo sem, malo tja, nabaviti to in ono, se skloniti, poprijeti. Vse to je za zdravje in počutje.«

Ana in Maks Suštar imata sedem vnukov. Rada, nadvse rada jih imata. Tudi zdrava sta. In kako živita v današnjih časih?

»Veliko boljše kot nekdanj. Sploh se je včasih drugače živelo. Vidite, šele ko sem šel v »pokoju pred 20 leti,« in je pokazal na hladilnik, električni štedilnik, ter druge različne aparate: »šele potem sem vse to kupil. Nekako lažje in udobneje je zdaj živeti.«

Tudi o mladini nima slabega mnenja. Ni ji ravno lahko, v celoti pa lažje. Nekaj pa mi je

»Bili so taki časi, dela ni bilo, prišli so otroci. Bil sem strojevodja in v službi ni bilo nikoli pravega reda. Ana je vse to urejala doma. Dobro gospodinjala, kuhala, prala, vzgajala otroke. Tako je bilo njeno delo in vedno je vse dobro naredila.«

Maks, ki je bil sicer strojni ključavničar, je napravil izpit za strojevodja in potem 31 let vozil vlake po slovenskih in drugih progah. Najtežje je bilo seveda med vojno. Priznavajo mu delovanje od 1. decembra 1941 do 15. maja 1945:

»Ni bilo lahko. Prevažal sem pošto, ljudi in še kaj. Nekoč tudi Toneta Krivica. Nanj so Nemci razpisali nagrado 20.000 mark. Žal ga je kasneje nekdo izdal in ustrelili so ga na Jesenicah.« Ničkolikokrat je pripeljal na postajo s povsem uničenim in preluknjanim vlakom. Nekakrat je zgrmel tudi s proge. Bombardirali in obstreljevali so ga nešteto krat:

»Imel sem seveda nekoliko tudi sreče. In prav med vojno sem si kdaj želel bolniške. Toda kot zakleto nikoli nisem zbolel. Nekoč sem šel k našemu zdravniku in mu odkrito povedal, da sem z živci pri kraju. Dal mi je en teden. Ko sem se oglasil, se je smejal in še en teden. Takrat sem si malo opomogel. Takrat se tudi ni bilo časa nič hvaliti, naredil si in konec. Bil si vesel, da si odnesel celo glavo.«

Ana je dan za dnem trepetala. Pričakovala ga je polna ljubezni in si skrivoma otirala solze kadar je odhajal. Vendar prišla je svoboda in ostala sta živa. Potem obnova:

»Spet so morali voziti transporti in mi smo morali voziti.«

Maks čisto nazadnje zaupal. Že dolgih 50 let, najbrž pa tudi več, rad balina:

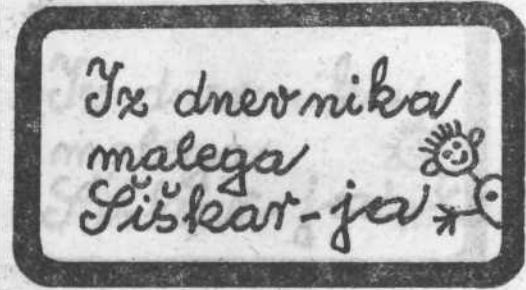
»To je šport za zabavo. Ni pijančevanje, kot trdijo nekateri. Kdor se hoče nacejati se lahko tudi brez balinarskih krogel.«

Ana in Maks Suštar sta 50 let živela skupaj. Se danes se imata rada. Ob 50-letnici nista imela prav velikega slavlja. O da, rože so bile in nekaj se je jedlo in pilo. Pomembno pa je spoštovanje preteklosti in mirno, zdravo življenje. Cestitamo!

Bogomir Šefić

Dopisujte v
vaše
glasilo

Petek

Ker smo v šoli nekoliko zatajili (nekateri) in ker imamo razmeroma nizke dohodke (nekateri), smo ostali lepo doma ter se pri nas v familiji ne pogovarjamo o morju, kopalnih, čolnih, ampak o čisto posvetnih stvarih. Recimo, naš ata se jako jezi, ker bodo v njegovem podjetju, ki sploh ni podjetje, saj prejema denar za plače iz proračuna, pa če kaj delajo ali ne, torej, ker bodo v atovi službi uredili menzo.

To bi sicer lahko bila pomembna delovna zmaga, ampak prinaša toliko neprijetnih okoliščin, da se ljudje že sedaj samo kregajo zaradi nje. Ata, recimo, na ves glas sitnari, da on že ne bo mogel jesti v objektu družbene prehrane, ker da ima občutljiv želodec. Mama je pripomnila, da ona ve za drugo razlago, češ da v menzi ne bo alkoholnih pijač in bo potem zelo komplicirano priti do vsakdanjega dopoldanskega šnopčka. Ata se seveda ni strinjal s tem, oziroma je celo protestiral, vendar se mi zdi, da ima mati kar prav. Velikokrat sem namreč ata zaman iskal v pisarni in je bila pisarna nasploh bolj prazna, ker so bili vsi nekje na »terenu«, pa na malici, ki je trajala nekaj ur in še kje. Teren so bili bifeji v širši okolici »podjetja«, malica pa kar bližnji objekti, kjer je bila navadno velika večja sklepčnost kot v notranjosti dotične službe.

Kaj pa sedaj? Kdor bo šel na malico, bo moral v menzo, kjer ga bo moč dokaj hitro najti in prepoznati, tako da pohajkovanje odpade. To pa je že dejstvo, ki vnaša grozo in obup med delovne ljudi in občane iz atove službe.

No, pa seveda tudi tokrat juha ni bila tako vroča, kot se je sprva skuhalo. Rekli so, da menza je obvezna, toda tisti, ki si dobi potrdilo, da zaradi zdravstvenih razlogov ne sme jesti industrijske hrane, lahko še naprej prejema bone.

Juhu, in so šli v bitko. Znanci, prijatelji, sosedje, ki so imeli vsaj od daleč opraviti z zdravstvom, so pridno pisali potrdila in nazadnje bi skoraj ostala za menzo edino še kurjač in vratar.

To seveda ne gre in odgovorni so sklenili, da potrdila ne veljajo ter da je potreben dodaten verifikacijski postopek.

Ata robanti, da se kar kreše.

Ne vem, zakaj pa stric Maks nikoli ne šimfa čez menzo. Pravi, da je kar v redi. Ampak je seveda stric Maks tudi sicer nekoliko čuden človek. Ko sem bil zadnjič pri njemu v fabriki, so me peljali kar k njemu k mašini, češ da on nima časa, ker ga norma preveč priganja. Tudi za to, da bi mi kupil kokakolo, ni imel časa ter se mi je zdelo, da se ima naš ata pravzaprav krasno.

Ko bom velik, bom v takšni službi, kjer bom imel toliko časa kot naš ata.

Srečka

